

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความผิดอาชญาฐานฉ้อโกง*

CRIMINAL PROBLEMS FOR FRAUD

นิติพร มีไพฑูรย์

Nitiporn Meepaitoon

สัณญพงศ์ ลิ้มประเสริฐ

Sanyapong Limprasert

มหาวิทยาลัยรังสิต

Rangsit University, Thailand

E-mail: nitiporn.meepaitoon@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของกฎหมาย ความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา ปัญหาอุปสรรคความผิดฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา เปรียบเทียบความผิดอันยอมความได้ของกฎหมายในประเทศไทย กับกฎหมายในต่างประเทศ เพื่อค้นหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา ในการเปลี่ยนความผิดฐานฉ้อโกงเป็นความผิดต่อแผ่นดิน อันจะเป็นการป้องปราม ให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวกฎหมาย เพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับใช้ได้แท้จริง โดยการศึกษา นี้เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยวิจัยจากแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การศึกษา พบว่า การกระทำความผิดอาญาฉ้อโกงในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีการพัฒนา วิธีการรูปแบบในการกระทำความผิด และจำนวนความเสียหายมีจำนวนมาก ซึ่งผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะว่าควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยแก้ไข บทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญา ในความผิดฐานฉ้อโกงจากความผิดอันยอมความได้ให้ เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน โดยการยกเลิกบทบัญญัติมาตรา 348 เนื่องจากมาตรา 348 บัญญัติ ให้ “ความผิดในหมวดนี้ นอกจากความผิดตามมาตรา 343 เป็นความผิดอันยอมความได้” อันจะทำให้คุณธรรมทางกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกง ที่มุ่งคุ้มครองตัวบุคคลไม่เป็นเรื่อง ส่วนตัว และมีผลทำให้การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงนี้มีผลกระทบต่อประชาชนและสังคม ซึ่งรัฐนั้นมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมทางกฎหมาย และแก้ไขปรับปรุงการกำหนดอัตราโทษ ของความผิดฐานฉ้อโกง ในส่วนของโทษปรับให้มีอัตราสูงขึ้น อันจะเป็นการยับยั้ง ป้องปราม

* Received 9 March 2021; Revised 20 March 2021; Accepted 31 March 2021

ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดให้เกรงกลัวกฎหมาย และเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับใช้ได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: ฉ้อโกง, ความผิดอาญาแผ่นดิน, โทษปรับ

Abstract

This article aims to study theoretical concepts. Related researches of the Criminal Code Problems, obstacles, and fraud According to the Criminal Code Compare the compoundable offenses of the laws in Thailand with those of foreign countries. To find ways to amend the Criminal Code To turn the offense of fraud into an offense against the land. This will prevent the offender to fear the law. To make the law truly enforceable This study was a qualitative study. The research was based on concepts, theories, texts, documents, articles, journals, theses, internet sources Both in Thai and foreign languages. The study found that the current criminal offenses There is a growing trend. The methods and patterns of the offense are being developed. And the amount of damage is huge. The study suggests that improvements should be made. In accordance with the current social conditions by amending the provisions of the Criminal Code In an offense of fraud from an offense that can be compounded as a state criminal offense. By repealing the provisions of Section 348 because Section 348 provides “offenses in this section in addition to the offense under Section 343 is a compoundable offense” This will make the legal virtue in the offense of fraud. Aimed at protecting the individual, not being a personal matter and resulting in the offense of fraud having an impact on people and society. Which the state has a duty to uphold legal virtue and revise the determination of the penalty rate for an offense of fraud As for the penalty, the penalty will be adjusted to a higher rate. This will prevent Preventing those who think to commit an offense to fear the law and to make the law truly enforceable.

Keywords: Fraud, Crime, Fine

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบัน มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ประเภทความผิด บทลงโทษ หรืออัตราโทษที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญานั้น ไม่ได้มีการพัฒนาแก้ไขและเปลี่ยนแปลงให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์ในทางด้านสภาพสังคมและสภาพ

เศรษฐกิจของประเทศ ไม่สามารถที่จะลดการเกิดปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นได้ในปัจจุบัน ผลประโยชน์หรือมูลค่าของทรัพย์สินจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญาที่ผู้กระทำความผิดได้รับนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราโทษที่กำหนดไว้ ไม่เหมาะสมกับความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับอันเกิดจากการกระทำความผิดนั้น โดยอัตราโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับนั้น ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด เมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดได้รับ จากข้อมูลสถิติคดีอาญาจากระบบสารสนเทศฐานันดรตรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะเห็นได้ว่าความผิด ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นมีการกระทำความผิดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะความผิดฐานลักทรัพย์ที่มีจำนวนคดีความเป็นอันดับหนึ่งของความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และคดีในความผิดฐานฉ้อโกงมีจำนวนคดีที่มีมากรองลงมาจากความผิดฐานลักทรัพย์ สถิติคดีในฐานความผิดที่เกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกงนั้นเพิ่มขึ้นทุกปี และมีแนวโน้มที่ผู้กระทำความผิดจะกระทำความผิดเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี

โดยที่ผ่านมานั้นกฎหมายไม่สามารถที่จะยับยั้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินได้ โดยเฉพาะ ในความผิดฐานฉ้อโกงเนื่องจากความผิดฐานฉ้อโกงนั้นเป็นความผิดอันยอมความได้ หากผู้กระทำความผิดได้ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายแล้ว ผู้เสียหายก็อาจมีการยอมความหรือการถอนฟ้อง ทำให้การดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดยุติลงได้ เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการลงโทษแล้ว บางคดีโทษนั้นมิได้ส่งผลเป็นการยับยั้ง แก่คนทดแทน ช่มชู้หรือป้องปรามมิให้เกิดการกระทำความผิด จึงส่งผลให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดไม่ได้รับ การปกป้อง ค้ำประกันหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพดังที่เป็นอยู่เดิมก่อนที่จะตกเป็น ผู้เสียหายตามที่ควรจะได้รับจาก ผู้ที่มีอำนาจปกครองตามกฎหมาย และหากมีการชดเชยค่าเสียหายแล้ว ผู้เสียหายยอมถอนคำร้องหรือถอนฟ้อง เพราะเป็นความผิดต่อส่วนตัว ย่อมทำให้คดีอาญายุติลง การดำเนินการทางอาญาก็ไม่อาจจะดำเนินการต่อไปได้ รัฐผู้ซึ่งต้องรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม รวมถึงความสงบสุขของประชาชนย่อมไม่สามารถที่จะทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากการที่ผู้เสียหายยอมความ ทั้งยังทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิด ไม่เกรงกลัวกับการที่กระทำความผิดอาญา เพราะถือว่าหากยอมชดเชยให้กับผู้เสียหายแล้วคดียอมระงับ อันอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนหรือส่งผลให้บุคคลตัดสินใจกระทำความผิดโดยมีเหตุผลประกอบ การตัดสินใจลงมือกระทำความผิด คือ หากถูกดำเนินคดีแล้วก็สามารถเจรจาต่อรองกับผู้เสียหายให้ถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นควรมีการเปลี่ยนความผิดฐานฉ้อโกงที่เป็นความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ มาเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความที่ยอมความไม่ได้ เพื่อเป็นการข่มขู่ ยับยั้ง ป้องปรามมิให้ผู้ซึ่งคิดจะกระทำได้กระทำความผิด ซึ่งวัตถุประสงค์ของกฎหมายอาญานั้น มีเพื่อการควบคุมอาชญากรรม เพราะกฎหมายเป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมทั้งในแง่การป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น และเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว ย่อมต้องดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันปราบปรามและยับยั้งอาชญากรรม (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2549)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฉ้อโกงและแนวคิดว่าการกำหนดโทษทางอาญา

การกำหนดโทษแต่ละประเทศมีรายละเอียดในการดำเนินคดีที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ มีรูปแบบการดำเนินคดีแบบคู่ปรปักษ์ที่มีขั้นตอนแยกวินิจฉัยความผิดกับขั้นตอนการกำหนดโทษออกจากกัน ส่วนประเทศที่ใช้ระบบของซีวิลลอว์นั้น มีรูปแบบการดำเนินคดีอาญาแบบระบบ ไต่สวนหาความจริง ซึ่งระบบนี้ผู้พิพากษาจะเป็นผู้ดำเนินการค้นหาความจริงด้วยตนเอง ไม่มี การแยกขั้นตอนการวินิจฉัยความผิดและขั้นตอนการกำหนดโทษออกจากกัน เพราะในระหว่างการพิจารณาคดี ผู้พิพากษาจะมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวจำเลยและข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นและสำคัญต่อการลงโทษจำเลยอย่างครบถ้วนแล้ว ซึ่งการกำหนดโทษที่จะลงโทษกับผู้ที่ซึ่งกระทำความผิดนั้น ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นคร อธิบายไว้ว่า “หลักกฎหมายอาญาเกี่ยวกับโทษที่ยอมรับกันทั่วไปใน วิชานิติศาสตร์ประการหนึ่งคือหลัก “ไม่มีโทษ โดยไม่มีความชั่ว” (Nulla poena sine culpa) หลักนี้ มีความหมายสองประการคือ จะลงโทษได้ต้องมีความชั่ว (Schuld) และจะลงโทษเกินความชั่ว (Schuld) ไม่ได้ (คณิต ณ นคร, 2556)

การลงโทษเป็นการตอบแทนการกระทำความผิดและศาลจะต้องลงโทษหนักเบาให้ได้ สัดส่วนกับความชั่วของผู้กระทำ กล่าวคือ ถ้ามีความชั่วมากก็ควรลงโทษหนักมาก ส่วนในขณะเดียวกันการลงโทษจะบรรลุจุดประสงค์ของการลงโทษตามทฤษฎีสัมพันธ์หรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับสอง เพราะการที่กฎหมายกำหนดให้มีโทษทางอาญานั้นก็เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสำนึกว่าได้กระทำความชั่วและเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดควรจะได้เสียใจสำนึกตนเอง และผู้ที่มีความชั่วมากก็ต้องลงโทษมากเป็นธรรมดา ด้วยเหตุนี้การลงโทษจึงต้องเหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิดเป็นคนคนไปเพราะผู้กระทำความผิดด้วยกันอาจมีบางคน มีความชั่วน้อย เช่นไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนเลย แต่ถูกผู้กระทำผิดรายเก่าชักจูงไป ส่วนบางคนมีความชั่วมากเพราะเป็นหัวหน้าชักชวนผู้อื่นให้กระทำความผิดเป็นต้น คนที่มีความชั่วน้อยศาล ก็ลงโทษน้อยคนที่มีความชั่วมากศาล ก็ลงโทษมาก

1. ทฤษฎีการลงโทษทางอาญา

กฎหมายเป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการลงโทษคือ การมุ่งที่จะทำให้สมาชิกของรัฐอยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อยและเพื่อความปลอดภัยของสังคม ไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัยทางร่างกายหรือทรัพย์สินซึ่งวัตถุประสงค์ของการลงโทษอาจแตกต่างกันออกไปบ้างตามค่านิยมของสังคมความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติและปฏิกิริยาของประชาชนส่วนรวม ที่มีต่อปัญหาอาชญากรรมแต่ละยุคแต่ละสมัย การลงโทษ คือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่ได้รับ การปฏิบัตินั้นต้องได้รับผลร้าย เนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นได้ฝ่าฝืนแนวปฏิบัติอันเป็นกฎกติกาของสังคม (ธานี วรภัทร์, 2555)

โทษทางอาญา คือการลงโทษหรือลงอาญาต่อผู้กระทำความผิด ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่นที่มีบทกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งแนวคิดในเรื่องการลงโทษผู้กระทำความผิดที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายทางสังคมนั้นมีมาตั้งแต่ในอดีตแล้ว แต่วิธีการลงโทษย่อมแตกต่างกันในแต่ละสังคมและยุคสมัย เมื่อสังคมเปลี่ยนแนวคิดทฤษฎีการลงโทษก็พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปด้วยจากเดิมที่มุ่งการลงโทษให้ผู้กระทำความผิดหลบจำเพียงอย่างเดียว ก็เปลี่ยนเป็นมุ่งแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดนั้นกลับตนเป็นคนดีและสามารถที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมต่อไปได้ โดยวัตถุประสงค์ของการลงโทษมีหลายประการด้วยกัน กล่าวคือ

1.1 เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน แนวคิดนี้ถือเป็นหลักการลงโทษที่เก่าแก่ที่สุด ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ผู้ใดกระทำความผิดโดยสมควรได้รับผลการกระทำนั้น การลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนนั้นจะได้ผลต่อเมื่อได้กระทำโดยรวดเร็วและรุนแรง มิฉะนั้นแล้วประชาชนก็อาจขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของบ้านเมือง และอาจหาทางแก้แค้นผู้กระทำความผิดด้วยตนเองก็ได้

1.2 เพื่อเป็นการข่มขู่ แนวคิดนี้เพื่อเป็นการข่มขู่ตัวผู้กระทำความผิดให้เกิดความเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก และเพื่อเป็นตัวอย่างให้คนทั่วไปเห็นว่าเมื่อกระทำความผิดแล้วจะต้องได้รับโทษ เพื่อคนทั่วไปที่ได้ทราบจะได้เกรงกลัว ไม่กล้าที่จะกระทำความผิดขึ้นบ้าง ซึ่งการลงโทษนี้มีลักษณะมองไปในอนาคตเป็นการข่มขู่ไม่使人ทั่วไปกระทำความผิดและไม่ให้ผู้กระทำความผิดแล้วกระทำซ้ำอีก

1.3 เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคมให้พ้นจากภัยอันตรายในระหว่างที่ผู้กระทำถูกตัดขาดจากสังคมไป คือการลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือการจำคุกที่มีกำหนดเวลาเป็นการคุ้มครองมิให้ผู้กระทำผิดกลับมาหรือเป็นภัยอันตรายต่อสังคมอีกตลอดไปหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ถือเป็น การลงโทษเพื่อกันผู้กระทำความผิดออกจากสังคมไม่เปิดโอกาสให้มีการกระทำความผิดได้อีกต่อไป

1.4 เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิด แนวคิดนี้ถือเป็นหลักการใหญ่ประการหนึ่งในการลงโทษผู้กระทำความผิดก็เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวเป็นพลเมืองดี เพราะผู้ที่ถูกจำคุกส่วนมากจะต้องถูกปล่อยตัวกลับมาสู่สังคมอีกในวันใดวันหนึ่งสังคมไม่สามารถจองจำตัวผู้นั้นไว้ได้ตลอดไป เพราะเป็นการสิ้นเปลืองอย่างมหาศาล ทฤษฎีนี้เป็นการแก้ไข ปรับปรุงให้ผู้กระทำความผิดกลับตนเป็นคนดี มีการปรับปรุงให้เรียนรู้ไม่ให้กระทำความผิดอีก (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2549)

2. แนวคิดและทฤษฎีในการกำหนดโทษปรับ

การลงโทษปรับเป็นการลงโทษต่อทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดโดยเชื่อว่าเป็นการลงโทษตามวัตถุประสงค์เพื่อการป้องปรามหรือการข่มขู่ (Deterrence) โดยเป็นการลงโทษ

ต่อทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเช็ดหลาบไม่กระทำความผิดอีก เนื่องจากเกิดความกลัวในผลที่ตนจะได้รับจากการถูกลงโทษ ค่าปรับ (อานนท์ ชื่นบุญ, 2555)

แนวคิดของ Becker ในการลงโทษคือ โทษปรับควรนำมาใช้กับผู้กระทำความผิด เพราะเป็นโทษ ที่ไม่ก่อให้เกิดต้นทุนกับสังคม (Social Costs) ต้องการเพิ่มต้นทุนของผู้กระทำความผิดให้มากขึ้นเพื่อยับยั้งอาชญากรรม อาจทำได้สองรูปแบบคือ การเพิ่มขนาดของบทลงโทษหรือการเพิ่มโอกาสในการจับผู้กระทำความผิดการเพิ่มขนาดบทลงโทษ เช่น การเพิ่มโทษปรับเป็นวิธีการที่เหมาะสม เพราะไม่ได้เพิ่มต้นทุนให้สังคม

ความผิดฐานฉ้อโกงในกฎหมายที่มีโทษทางอาญาในต่างประเทศ

ความผิดฐานฉ้อโกงในประเทศต่าง ๆ มีแนวคิดในการบัญญัติกฎหมายแต่ละยุคสมัยนั้นแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป แต่สิ่งซึ่งเหมือนกันคือจุดมุ่งหมาย ในการบัญญัติ คือ เพื่อเป็นการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด โดยได้ศึกษากฎหมายของประเทศต่าง ๆ ดังนี้ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกาเพื่อศึกษาแนวคิด วิวัฒนาการ ลักษณะ และองค์ประกอบของความผิดฐานฉ้อโกง เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในการกำหนดความผิดฐานฉ้อโกงให้เหมาะสมในการลงโทษผู้กระทำความผิดในสถานการณ์ปัจจุบัน

1. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

มีหลักการดำเนินคดีตามกฎหมายที่ปรากฏอย่างชัดเจน ในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งมีการบังคับให้มีปรากฏว่าคดีดังกล่าวมีพยานหลักฐานเพียงพอพอ และพยานนั้นอาจนำมาใช้ในการลงโทษผู้ต้องสงสัยได้ แต่ในระยะหลังมานี้สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้ผ่อนคลายเป็นหลักการฟ้องคดีอาญา ตามดุลพินิจมาใช้ แม้ว่าจะมีข้อขัดกับกฎหมายก็ตาม ซึ่งการไม่ดำเนินคดีหรือไม่ฟ้องในกรณีนี้เป็นข้อยกเว้นของหลักการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย (คณิต ฐ นคร, 2540) พนักงานอัยการสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จะเป็นผู้เริ่มต้นกระบวนการพิจารณาคดีอาญาการดำเนินคดีอาญาในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการมีอำนาจการสอบสวนได้ด้วยตนเอง เอกชนผู้เสียหายนั้นจะฟ้องได้อย่างจำกัด (คณิต ฐ นคร, 2540)

ความผิดฐานฉ้อโกงเดิมประมวลกฎหมายอาญาของเยอรมันไม่ได้บัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงคงบัญญัติไว้เพียงความผิดฐานลักทรัพย์เท่านั้นพัฒนามาจากการกระทำของผู้กระทำความผิดฐานลักขโมยที่จะกระทำอย่างเรียบง่ายและไม่มีแบบแผน ซึ่งต่อมาได้มีการบัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงในลักษณะที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน บัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงไว้ในประมวลกฎหมายเยอรมัน ค.ศ. 1975 ในหมวดที่ 22 ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงและการยักยอก ตั้งแต่

มาตรา 263 - 266b โดยวางหลักเกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกง ไว้ในมาตรา 263 วรรคหนึ่ง (สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์, 2548)

2. สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ใช้หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐเป็นหลัก (Public Prosecution) อย่างเคร่งครัด ผู้มีอำนาจ ในการฟ้องคดีอาญาคือพนักงานอัยการ ซึ่งถือเป็นไปตามหลักการดำเนินคดีอาญา โดยรัฐอย่างแท้จริง พนักงานอัยการทำหน้าที่เป็นผู้แทนของรัฐ (อุทัย อาทิวา, 2548) บทบัญญัติที่เกี่ยวกับความผิดอาญาในฝรั่งเศสนั้น จึงไม่มีความผิดอันยอมความได้ รวมถึงสิทธิ และอำนาจที่เป็นเงื่อนไขการดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายก็ไม่มีเช่นเดียวกัน (สุรพงษ์ เอี่ยม แทน, 2544)

ความผิดฐานฉ้อโกง ประมวลกฎหมายอาญาสาธารณรัฐฝรั่งเศส ค.ศ. 1810 ในส่วน ของความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลง จนกระทั่ง ค.ศ. 1944 จึงได้ประกาศใช้ประมวล กฎหมายอาญาดั้งเดิมซึ่งบัญญัติความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินไว้หลายฐานตั้งแต่มาตรา 311 - 1 จนถึงมาตรา 324 - 9 ประกอบด้วยความผิดฐานลักทรัพย์ ความผิดฐานฉ้อโกง ความผิดฐาน ยักยอก ความผิดฐานรับของโจร ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานรบกวน การประมวลผล โดยได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงและความผิดที่คล้ายกันไว้ในหมวดที่ 3 ของประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส ตั้งแต่มาตรา 313 - 1 จนถึงมาตรา 313 - 9 ซึ่งจำแนก ออกเป็นสามส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ว่าด้วยการได้ประโยชน์มาโดยการฉ้อโกง ส่วนที่สอง ว่าด้วยความผิดที่คล้ายคลึงกับความผิดฐานฉ้อโกง และส่วนที่สาม ว่าด้วยการรับโทษหนักขึ้น สำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ความผิดส่วนที่หนึ่ง วางหลักเกี่ยวกับการฉ้อโกงไว้ ในมาตรา 313 - 1 ว่าเป็นการหลอกลวงบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ด้วยการใช้อุปกรณ์หรือการแสดงความสามารถอันไม่เป็นจริง ใช้กลอุบายอันมิชอบด้วย กฎหมายขัดขืนผู้อื่นหรือบุคคลที่สามให้หลงเชื่อแล้วโอนเงิน สิ่งมีค่าหรือทรัพย์สิน รวมทั้งบริการ หรือยอมกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการก่อหนี้หรือปลดหนี้ (คณพล จันทน์หอม, 2561)

3.3 สหรัฐอเมริกา

อำนาจการฟ้องคดีอาญาตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาเป็นของพนักงานอัยการ โดยเฉพาะ เอกชนซึ่งเป็นผู้เสียหาย จะเสนอคำฟ้องของตนไม่ว่าโดยลำพังหรือโดยโจทก์ร่วม เป็นพนักงานอัยการหาได้ไม่ สหรัฐอเมริกาจึงไม่มีความผิดประเภทยอมความได้ และศาลสูง ของสหรัฐอเมริกาได้เคยประกาศไว้ในหลายคดีว่า ผลประโยชน์ของรัฐและสังคมย่อมอยู่ เหนือกว่าผลประโยชน์ของเหยื่อในการกระทำความผิด การที่รัฐฟ้องคดีนั้นจึงเป็นการกระทำไป เพื่อสังคมมิใช่เพื่อพยานผู้กล่าวโทษ พนักงานอัยการทำหน้าที่เพื่อสังคมมิใช่ เพื่อผู้ประสบเคราะห์กรรม จากการกระทำความผิด (วิชญ์ เครืองาม, 2517)

มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้มีการบัญญัติความผิดฐานฉ้อโกงกรณีทั่วไป อยู่ในมาตรา 532 และมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้มีการบัญญัตินิยามคำว่า “Theft” ไว้เช่นเดียวกัน ในมาตรา 484 การลักทรัพย์ คือ (ก) บุคคลใดที่จะลักขโมย นำพาไปสู่หรือขับไล่ทรัพย์สินส่วนตัวของผู้อื่นโดยทุจริต หรือใครจะฉ้อโกงทรัพย์สินที่ได้รับความไว้วางใจจากตนหรือผู้ที่เจตนาและออกแบบ โดยมีเจตนาเท็จ หรือการเป็นตัวแทนหรือข้ออ้างที่ฉ้อโกงฉ้อโกงเงินแรงงานหรือทรัพย์สินที่แท้จริงหรือส่วนตัวหรือผู้ที่ทำให้หรือจัดหาผู้อื่นเพื่อรายงานความมั่งคั่ง หรือลักษณะการค้าขายที่เป็นเท็จและโดยการกำหนดให้บุคคลใด ๆ ได้รับเครดิตและด้วยเหตุนี้จึงเป็น การฉ้อโกง ได้รับหรือได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือได้มาจากแรงงานหรือบริการของผู้อื่นมีความผิดฐานลักทรัพย์ ในการกำหนดมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้รับสำหรับวัตถุประสงค์ของส่วนนี้มูลค่าตลาดที่สมเหตุสมผลและเป็นธรรมจะถูกทดสอบ และในการกำหนดมูลค่าของบริการที่ได้รับราคาตามสัญญาจะต้องทดสอบ หากไม่มีราคาตามสัญญา ค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นไปได้สำหรับการให้บริการจะมีผลบังคับ สำหรับวัตถุประสงค์ของส่วนนี้การเป็นตัวแทนหรือข้ออ้างที่เป็นเท็จหรือฉ้อโกงจะถือเป็นการดำเนินการต่อเพื่อให้ครอบคลุมเงินทรัพย์สินหรือบริการใด ๆ ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการร้องเรียนข้อมูลหรือคำฟ้องอาจตั้งข้อหาว่าเป็นอาชญากรรม กระทำในวันใด ๆ ในช่วงเวลาที่เป็นปัญหา การจ้างพนักงานหรือลูกจ้างเพิ่มเติมโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้อยค่าจ้างแรงงานที่ครบกำหนดและค้างชำระทุกครั้งและการตัดสินใจที่นายจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นในการเจตนาฉ้อโกง ค่าจ้างที่สมเหตุสมผลและเป็นไปได้สำหรับการให้บริการจะมีผลบังคับใช้ สำหรับวัตถุประสงค์ของส่วนนี้การเป็นตัวแทนหรือข้ออ้างที่เป็นเท็จหรือฉ้อโกงจะถือเป็นการดำเนินการต่อเพื่อให้ครอบคลุมเงินทรัพย์สินหรือบริการใด ๆ ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการร้องเรียนข้อมูลหรือคำฟ้องอาจตั้งข้อหาว่าเป็นอาชญากรรม กระทำในวันใด ๆ ในช่วงเวลาที่เป็นปัญหา การจ้างพนักงานหรือลูกจ้างเพิ่มเติมโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้อยค่าจ้างแรงงานทุกครั้งที่ยังค้างชำระและการตัดสินใจที่นายจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นในการเจตนาฉ้อโกง ค่าจ้างที่สมเหตุสมผลและเป็นไปได้สำหรับการให้บริการจะมีผลบังคับใช้ สำหรับวัตถุประสงค์ของส่วนนี้การเป็นตัวแทนหรือข้ออ้างที่เป็นเท็จหรือฉ้อโกงจะถือเป็นการดำเนินการต่อเพื่อให้ครอบคลุมเงินทรัพย์สินหรือบริการใด ๆ ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการร้องเรียนข้อมูลหรือคำฟ้องอาจตั้งข้อหาว่าเป็นอาชญากรรม กระทำในวันใด ๆ ในช่วงเวลาที่เป็นปัญหา การจ้างพนักงานหรือลูกจ้างเพิ่มเติมโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้อยค่าจ้างแรงงานที่ครบกำหนดและค้างชำระทุกครั้งที่ยังค้างชำระและการตัดสินใจที่นายจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นในการเจตนาฉ้อโกง ค่าจ้างที่สมเหตุสมผลและเป็นไปได้สำหรับการให้บริการจะมีผลบังคับใช้ สำหรับวัตถุประสงค์ของส่วนนี้การเป็นตัวแทนหรือข้ออ้างที่เป็นเท็จหรือฉ้อโกงจะถือเป็นการดำเนินการต่อเพื่อให้ครอบคลุมเงินทรัพย์สินหรือบริการใด ๆ ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการร้องเรียนข้อมูลหรือคำฟ้องอาจตั้งข้อหาว่าเป็นอาชญากรรม กระทำในวันใด ๆ ในช่วงเวลาที่เป็นปัญหา การจ้างพนักงานหรือลูกจ้างเพิ่มเติมโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้อยค่าจ้างแรงงานที่ครบกำหนดและค้างชำระทุกครั้งที่ยังค้างชำระและการตัดสินใจที่นายจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นใน

การเจตนาฉ้อโกง และการร้องเรียนข้อมูลหรือคำฟ้องอาจตั้งข้อหาว่าอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นในวันใดก็ได้ในช่วงเวลาที่เป็นปัญหา การจ้างพนักงานหรือลูกจ้างเพิ่มเติมโดยไม่แจ้งให้ทราบถึงการเรียกร้องค่าจ้างแรงงานที่ครบกำหนดและค้างชำระทุกครั้งและการตัดสินใจที่นายจ้างไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นในการเจตนาฉ้อโกง ว่าเป็นทั้งการได้ทรัพย์สินไปโดยมิชอบอันเป็นการลักทรัพย์ (Larceny) การได้ทรัพย์สินไปโดยฝ่าฝืนต่อความไว้วางใจอันเป็นการยักยอกทรัพย์ (Embezzlement) และการได้ทรัพย์สินไปโดยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือการใช้กลอุบายเพื่อให้ได้ทรัพย์สินอันเป็นการฉ้อโกง (False Pretense)

วิเคราะห์เปรียบเทียบความรับผิดทางอาญาฐานฉ้อโกง

1. เปรียบเทียบองค์ประกอบความผิดฉ้อโกง

จากการพิจารณาองค์ประกอบของความผิดฉ้อโกงในประเทศต่าง ๆ พบว่ามีความแตกต่างกัน ทั้งในแง่องค์ประกอบภายนอกและองค์ประกอบภายในซึ่งอาจสรุปได้ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบภายนอก

ความผิดฉ้อโกงนั้น เป็นการกระทำการด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง การได้ไปซึ่งทรัพย์สินในความผิดฐานฉ้อโกงนี้ผู้กระทำความผิดได้ไปเพราะความสนใจของผู้ถูกหลอกลวงหรือผู้เสียหายเอง และการมอมทรัพย์สินดังกล่าวอาจเป็นไปได้ทั้งในรูปแบบการครอบครอง ทรัพย์สิน แต่เจ้าของทรัพย์สินยังคงสงวนกรรมสิทธิ์เอาไว้หรือมอบให้ทั้งกรรมสิทธิ์ และการครอบครองหรือการส่งมอบให้เพียงการยืมถือก็ ทั้งนี้การหลอกลวงดังกล่าวทำให้เกิดความมอมทรัพย์ให้แก่ผู้กระทำความผิดด้วยความสมัครใจ ทำให้องค์ประกอบความผิดฉ้อโกงพื้นฐานของแต่ละประเทศจะมีองค์ประกอบภายนอกที่คล้ายกันแต่มีข้อแตกต่างบางประการที่แต่ละประเทศนั้น ได้กำหนดไม่เหมือนกัน เช่น ความผิดฉ้อโกงของประเทศไทยจะไม่มีบทบัญญัติที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นหากเป็นกรณีที่ร้ายแรงคือการก่อให้เกิดความเสียหายจำนวนมาก ดังความผิดฉ้อโกงของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กล่าวคือ หากผู้กระทำความผิดฉ้อโกงกรณี ที่ร้ายแรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายจำนวนมากการลงโทษจะถูกจำคุกเป็นระยะเวลาระหว่างหกเดือนถึง 10 ปี และตามความผิดฉ้อโกงของสาธารณรัฐฝรั่งเศส กรณีที่ผู้กระทำความผิดกระทำต่อผู้เสียหายจำนวนมากและมีความเสียหายเกิดขึ้นจำนวนมาก มีผลกระทบต่อบรรบบเศรษฐกิจและสังคม ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษจำคุกเพิ่มขึ้นเป็น 7 ปี และปรับ 750,000 ยูโร หรือในความผิดฉ้อโกงมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีการกำหนดความเสียหายมากต้องได้รับโทษหนัก (Grand Theft) ซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรงมูลค่าเกินกว่า 950 ดอลลาร์สหรัฐ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี (สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์, 2548)

จึงเห็นได้ว่าการกำหนดความผิดฉ้อโกงแต่ละประเทศ แม้จะมีองค์ประกอบพื้นฐานที่คล้ายกันแต่ลักษณะของทรัพย์สินที่ฉ้อโกงหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่กำหนดในแต่ละ

ประเทศ มีความแตกต่างกันอันนำไปสู่การกำหนดอัตราโทษของความผิดในแต่ละกรณีที่แตกต่างกัน

1.2 องค์ประกอบภายใน

ความผิดฉ้อโกงนอกจากที่ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดแล้วสิ่งที่ผู้กระทำจะต้องมี คือ เจตนาพิเศษ หรือเรียกว่าเจตนาทุจริต เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งความผิดฉ้อโกงทุกประเทศต่างก็ได้บัญญัติ ถึงองค์ประกอบในส่วนของเจตนาทุจริตเอาไว้ แม้คำในกฎหมายจะต่างกันไปก็ตาม

2. เปรียบเทียบอัตราโทษของความผิดฉ้อโกง

จากการเปรียบเทียบอัตราโทษในความผิดฉ้อโกงในประเทศต่าง ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันในแง่อัตราโทษ แต่ทุกประเทศต่างมีการกำหนดโทษจำคุกในความผิดฉ้อโกงไว้เหมือนกัน ซึ่งจะมีความแตกต่างกันที่ระวางโทษและลักษณะของการกระทำความผิดในแต่ละประเทศ ในขณะที่บางประเทศกำหนดโทษปรับไว้แตกต่างกัน เช่นประเทศเยอรมนีที่ใช้โทษปรับระบบ Day - Fine ซึ่งจะปรับตามสถานะและรายได้ของผู้กระทำความผิด ซึ่งจะแยกเปรียบเทียบ (สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์, 2548) ดังนี้

2.1 โทษจำคุก

การกำหนดอัตราโทษจำคุกของแต่ละประเทศนั้น ประเทศไทย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสาธารณรัฐฝรั่งเศส จะกำหนดอัตราโทษในกรณีทั่วไปไว้ไม่เท่ากันคือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี จำคุกไม่เกิน 5 ปี แต่ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสาธารณรัฐฝรั่งเศส นั้นมีบทบัญญัติให้ผู้กระทำจะต้องรับโทษหนักขึ้นหากกระทำต่อทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงและมีผลกระทบต่อบุคคลคนจำนวนมาก เช่นในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หากผู้กระทำผิดกระทำความผิดที่ร้ายแรงโดยเฉพาะการลงโทษจะถูกจำคุกเป็นระยะเวลาตั้งแต่หกเดือนถึง 10 ปี ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส หากการกระทำความผิดนั้นกระทำความผิด ผู้กระทำผิดจะต้องจำคุกเพิ่มจากกรณีทั่วไปถึง 7 ปี

การกำหนดอัตราโทษของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกานั้น ให้ความสำคัญต่อมูลค่าของทรัพย์สินและผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ทั้งมีการกำหนดอัตราโทษจำคุก ที่สูงกว่าโทษจำคุกของประเทศไทย

2.2 โทษปรับ

จากการพิจารณาอัตราโทษปรับในความผิดฉ้อโกงในประเทศต่าง ๆ มีความแตกต่างกันในส่วนของอัตราโทษ โดยทุกประเทศมีการกำหนดโทษปรับในความผิดฉ้อโกงเหมือนกัน แตกต่างกันที่ระวางโทษ และวิธีการใช้โทษปรับ เช่น ประเทศเยอรมนีที่ใช้โทษปรับในระบบ Day - Fine โดยปรับตามสถานะและรายได้ของผู้กระทำความผิด ซึ่งศาลจะเป็นผู้กำหนดจำนวนวันและอัตราค่าปรับ และประเทศต่าง ๆ กำหนดอัตราโทษปรับโดยพิจารณา

จากมูลค่าความเสียหายของทรัพย์สิน ความร้ายแรงของการกระทำความผิด และผลกระทบจากการกระทำความผิด ดังเช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา ยกเว้นประเทศไทย

สรุป

จากการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายอาญา มีเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยความผิดอาญาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย ความผิดอาญาแผ่นดิน และความผิดอันยอมความได้ ความผิดใดที่จะเป็นความผิดที่ยอมความได้นั้น กฎหมายจะบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา ในหมวด 3 ตั้งแต่มาตรา 341 – มาตรา 348 เป็นความผิดที่ยอมความได้ยกเว้นมาตรา 343 เนื่องจากกฎหมายบัญญัติให้ความผิดฐานนั้นเป็นความผิดอันยอมความไม่ได้

จากการศึกษาพบว่ากระทำความผิดในต่างประเทศต่าง ๆ ที่ยึดถือหลักการดำเนินคดีโดยรัฐ (Public Prosecution) เป็นหลักนั้น ต่างก็ได้ยึดหลักการดำเนินคดีโดยรัฐอย่างเดียวย่างเด็ดขาด ประเทศต่าง ๆ ได้มีข้อผ่อนปรนให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีอาญาได้ เช่น การดำเนินคดีอาญาในสาธารณรัฐฝรั่งเศส แม้รัฐจะไม่ยินยอมให้ผู้เสียหายฟ้องคดีเองได้โดยตรง แต่ก็มีข้อผ่อนปรนโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายสามารถยื่นฟ้องคดีแพ่งอันมีผลเกี่ยวเนื่องทำให้มีการดำเนินคดีอาญาต่อไปได้หรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ที่ยึดหลักการดำเนินคดีโดยรัฐเป็นหลักยังมีข้อผ่อนปรนโดยที่รัฐอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาได้บางฐานความผิด เพียงแต่ความผิดที่รัฐอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องคดีได้เองนั้นเป็นความผิดเล็กน้อย

คุณธรรมทางกฎหมาย หมายถึง ประโยชน์หรือคุณค่าของการอยู่ร่วมกันที่กฎหมายคุ้มครองหรือประโยชน์ที่กฎหมายคุ้มครอง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นส่วนบุคคล” คุณธรรมทางกฎหมาย ซึ่งคุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นส่วนบุคคล” จึงมีความสำคัญในเรื่องความยินยอมของผู้เสียหาย หากพิจารณาจากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์มาขึ้น การพิจารณาความผิดฐานฉ้อโกงและความผิดฐานลักทรัพย์นั้นก็มุ่งที่จะคุ้มครองทรัพย์ของผู้อื่น ความผิดฐานฉ้อโกงนั้นเป็นความผิดที่ประทุษร้ายต่อทรัพย์ ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ การใช้อุบาย หลอกลวง และการหลอกลวงนั้นผู้กระทำได้ไปซึ่งทรัพย์จากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือโดยการหลอกลวงนั้นทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ การฉ้อโกงนั้นเจ้าของทรัพย์ได้อนุญาตหรือเต็มใจ ให้ไปแต่ให้ไปเพราะผู้กระทำผิดใช้อุบาย หลอกลวงอันเป็นผลให้หลงเชื่อและส่งมอบทรัพย์สินหรือทำ ถอน ทำลาย เอกสารสิทธิ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้กระทำผิดหรือผู้อื่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความสมัครใจของผู้เสียหาย เป็นหลักเป็น การกระทำต่อผู้เสียหายซึ่งได้ให้ความยินยอมในการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินของเขาไปยังผู้ที่หลอกลวง ซึ่งการให้ความยินยอมนี้ถือเป็นไปการถูกฉ้อฉล ไม่ได้เกิดจากความสมัครใจอย่างแท้จริงของเจ้าของหรือผู้เสียหาย และหลักสำคัญอีกประการหนึ่งของความผิดฐานฉ้อโกง คือ

ผู้กระทำการกระทำโดยมีเจตนาทุจริต หมายถึง กระทำไปโดยความตั้งใจและประสงค์ต่อหรืออาจเล็งเห็นผลต่อการกระทำความผิด ประกอบกับการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น เนื่องจากความผิดฐานฉ้อโกงมีลักษณะสำคัญในการกระทำความผิดที่ไม่ได้แตกต่างไปจากความผิดฐานลักทรัพย์ เนื่องจากการกระทำความผิดมุ่งต่อทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นเช่นเดียวกัน เพียงแต่วิธีการการได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2549). คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จีระวิชาการพิมพ์.
- คณพล จันทน์หอม. (2561). คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด. เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- คณิต ณ นคร. (2540). รวมบทความด้านวิชาการของศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร อัยการสูงสุด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พิมพ์อักษร.
- _____. (2556). กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- ธานี วรภัทร์. (2555). กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- วิษณุ เครืองาม. (2517). ความยินยอม – ยอมความตามกฎหมายอาญาสหรัฐอเมริกา. วารสารกฎหมาย, 1(2), 156-157.
- สุรพงษ์ เอี่ยมแทน. (2544). ความผิดอันยอมความได้กับความผิดอาญาแผ่นดิน ศึกษาตามกฎหมายอาญาสารบัญญัติ. ใน วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. (2548). ความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 263 วรรคแรกของประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน. ดุลพาห, 52(3), 204-209.
- อานนท์ ชื่นบุญ. (2555). ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินศึกษากรณีการกำหนดโทษปรับ. ใน สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- อุทัย อาทิวะ. (2548). สิทธิของผู้เสียหายในกฎหมายฝรั่งเศส. บทบัณฑิตย, 61(1), 1-19.